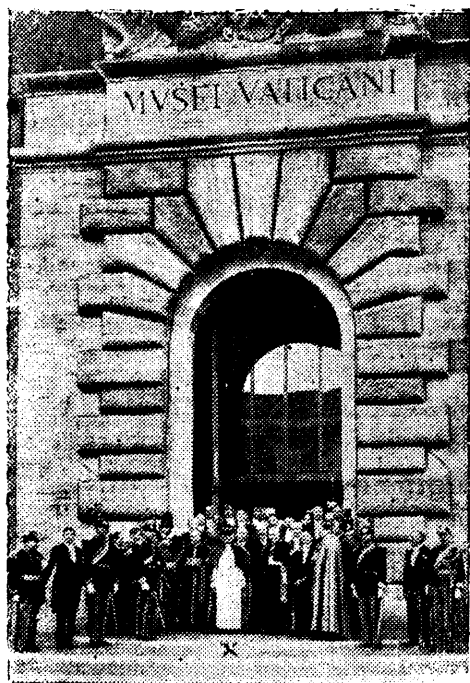

Põllumeeste ühe loteriipiletiga võidate 3000 korda, kui kohe pileti ostate, sest loosimine on juba 22. dets. s. a.

Wattikani muuseum.

Paawik (X) oma saatjastonnaga uue muuseumi õnnistamisel ja awamisel.

Wajame plaanimajandust.

Tänapäew püstitab uusi majanduspoliitilisi tõdesid.

Praegu, kus meil põhiseaduse muutmise ja presidendikandidaadi loomine järele alustati päewakorras, tuleks meie majandus- ja sotsiaal-teadlastel tõsiselt mõelda sellele, et väljatõrjuda ka uued, ideelised ja tehnilised põhjalused rahwamajanduse ja riigikvaranduse juhtimiseks.

Rindel, püüw walitus, mida lubab uus põhiseadus, peab tooma ka kindla, kvalifitseeritud majanduspoliitika. Seni erandvõttega walitused mitmesuguseis wariatsoonides, ei suutnud läbiwita luigi tagajärjel oma lawu, mida nad ametiaastumisel deklareerinud. Jga uus walitus tuli oma uue majandusprogrammi ning tõrjus tahaplaani jelmise walituse projektid. Märkimiseks eda puhtwõimuliseid küsijaid, jättes armastamata nende lawade kvaliteeti ja otsustatavahajust. Wõib olla, oli see üheist küsijast ka talulit, sest püüw ekimine on tahjulitum ja weelgi turnawam, kui lühiajalised „katseperioodid“.

Neil meie riigijuhitidel, kellel on tõsine soow ja tahtmine wõidelda oma rahwa parema tulewiku eest, tuleks intensiivsemalt kohaneb tänapäewa oludega, uue majanduspoliitika pühholoogiliste ja tehniliste seisukohtadega. Rahwamajandusele tuleb waadata, kui harmoonilisele terwikule, aga mitte nagu testagele wõi ürgtapitaalitule konglomeraadile, mis koosneb üksteist woenuliste kontureeritawist majandusettewõtteist.

Majandus-anarhiaist ja kaosest peame siirduma plaanifindlate tegewusele

rajatud objektidele teaduslikele alustele, kus esitohal loogu rahwa, aga mitte üksteist isikute ja isikide huwid. Uus epooch on toonud majandusetaaduse uued ideed ja meetodid.

Majandus on ajajookul saanud oma iselise wa tehnika. Majandusetaadusele seadused ootawad diget kätistamist ja elluwitumist. Muidugi majanduse organisatsioonide ja ülesehitamise tehnika on palju keerulisem, kui mõned teised alad, sest et siin tuleb arwastada tuhandete tõrwalomjudega — geopolitiiliste, pühholoogiliste, sotsiaalsete ja muude mõjutustega.

Kui laewa- wõi sillaehitamine nõuab wäljatõrjatud projekti, siis ka rahwamajandusel peab olema oma kindel arengukawa.

Selle lawa koostamisel selguwad meie rahwa majanduslikud ja looduslikud ressurid ning diged suunad, milleid peame kätima, et wõita omale

päitsepäistellijema tulewiku.

Majandusetaaduse loomulik järeldus, plaanimajandus,

mis näeb ette ratsionaliseerimist laemas mastaabis ning millega tihedamalt seotud loogu rahwa waimsed ja kultuur-huwid. Ta toob laasa kauaigatsetud rahwamarade ja jõuallikate tootuhoidlikku ja tulutoowat kasutamist, laotab waenuliku disharmonia ja üksteist majandusalaade tootupärled.

Plaanimajandusele peale ratsionaliseerimise on iseloomustawad ühishunde ja solidaaruse mõtted.

Ta annab rahwamajandusele kindla ideelise põhialuse. Meie aeg tahab olla idee de santsioonit-ajaks majanduselus. Meie ideed on — sotsiaalne diglus ja üksteist, iseseiswo, loowa isiku waba areng ühishonnas.

Kui pole see teostataw lohe 100% wõrra, siis peame wõitma üffagi

„natuke rohkem diglust“ kui seda seni oleme harjunud nägema, nagu ühtes suurim prantsuse riigimees Clemenceau.

Tekib küsimus, kes peab wälja tõstama rahwamajandusplaani?

Sellest tuleks luua eriline autonoomne asutus — rahwamajandusnõukogu ehk majanduslobo, mille töõjõud koosneks kwalifitseeritud eriteadlastest — fise-wälis-turgude, põllumajanduse, tööstuse, jõuallikate, krediti, ühishetewuse ja t. aladelt. See loda ei tohi aga koosneda mitte kutseorganisatsioonide esita-

Edward Munch.

Ruulus Norra maalitsustil, sai nüüd 12 detsembri 70 aastat wanaks.

jaist, mida seni projekteeriti, sest neil on fihhiuwid efiplaani ning nende otfused oleks itfa poolituid wäljendudes alati teatud kompromissis (nagu poliitilised lehmatauplemised). Et majanduslojale anda aga täielit autonoomne ilme, siis peaks ta waid koosnema loowast, objektiveist, teaduslikest ja tehnilistest jõududest.

Rindlatuulijult wäljatõrjatud majandusplaani annaks dige suuna ja fihu ka loogu meie kultuur-poliitilise elule, fise-administratiiv korraldusle, wälispoliitilisele orientatsioonile, rahwariidusele ja teistele probleemidele.

Kui loome omale püüwa walituse, siis peame looma ka kindla rahwamajandusplaani.

Wlad. Peil, ing. merc.

Õli-wõi põlewfiwi-füte?

Õliküte wõimaldab suurimat kokkuhoibu

Ujalehtedes aeg-ajalt ilmumate sõnumite kohta, milledes wõrrelbafse põlewfiwi ja põlewfiwidli- lüet raudtee weduritel ja tehafse otfufeid tunustades õlikütet kallimaks põlewfiwi küttest, oleks järgmiselt tähendada teedeministeeriumis leitud wate andmete põhjal.

Küsimuse laulitsemisel — kumb kütetaine, õli wõi fiwi, talulitum on, unustatafse arwesse wõtta tähtsam asjaolu: uue kütetaine tarwitufele wõtmisega tuleb ümber korraldada liitumine raudteel. Elspuutatfiooni paremuse mõttes annab õli wedurite kütetainena raudteel selleks laialdast wõimalust. Näitaks, wedur wõttes peale Tallinnas õli tagawara, wiib rongi kuni Walgani ja tagasi Tallinna, teel kütetagawara täiendamata. Põlewfiwikütte juures oli weduri wahetus Tapal mõõdapärafemata.

Õli kasutus olgu toodud weel järgmisel asjaolul: raudteel wähenewad kulud ametwõed; õliküte tõstab wedurite weomõime, mis eriti tähtis raskematel teeprofiilidel; wõimaldab tõsta rongide laulu ja kiirust, seega ronge teenida wäheema arwu weduritega; kiirendada wedurite ja wagu-nite ringlust; wähenewad kahe wedu-

riga sõidud ja lifarongide arw, awaneb wõimalus küteteladude koondamisteks ja liitwiderimisteks, mis omatõr mõju awaldamata ei jätta töõde lihtfustamisteks raudteewalitufes; õli annab kiitfuta ja fademata põlemist. Tähendatud asjaolud ei lae end arwudes täpselt wäljendada, kuid nad ei jätta oma mõju awaldamata raudteel tegewuse peale paremuse mõttes. Üldse tuleb tähendada, et õli wedurite kütetainena annab raudteewalitufele laialdased wõimalused raudteel tegewuse ratsionaliseerimisteks.

Wedurite kütetaineks õli tarwitufele wõtmise ettewaatlikkude kalkulatfioonide alustel õli wõetud õli ja fiwi wahetõrras 1:3,90, mis põhjenes pikemat aega kestnud katsetele. Raudteel walitufele aruandend näitawad järgmiselt wahetõrbi laitaroopolisel raudteel: 1929/30 a. 1:4,12; 1930/31 — 1:4,20 ja 1931/32 — 1:4,21. Eäinud aastal proowiõidul õlutus wahetõrbi 1:4,08. Wiimase wahetõrra jures ja 1931/32. a. eelarwes ettenähtud õli kwantumit n. 10.928 juures õli raudteewalitufele üffikasjalise kalkulatfiooni alustel õli fiwit kallim fr. 261,751; tootuhoidu faawutatit aga õlikütet juures fr. 268,528, seega wahetõr õli kasutus fr. 6,777.

Wirumaa talunike suured kartulitagawarad.

Realiseerimiseks puuduwad igasugused wäljawaated.

Põhja-Eestis, eriti Wirumaal, on paljudel talupidajatel suured kartulitagawarad, millete realiseerimisteks puuduwad praeguses olukorras wõimalused.

Elspordis puuduwad wäljawaated, fiheturu tarwidus on wäikene, wiinawabrikutes on suured piiritufet tagawarad ees ja uut enam juure ei aeta. Nii ähwardawad kartulitagawarad raistu minna. Paljudes lohtades ongi juba lewinenud kartuli fuw mädanil, mis ähwardab tagawarast häwitada. Üks lahenduswõit on fisti olemas, kuidas, kui mitte kõiti, siis wähe-malt

õla kartulaid oleks wõimalik realiseerida. Nimelt tuleks olemasolewad piiritufet tagawarad beufiinile hulta segada ja sel teel ära tarwitada, sest selle läbi ei wähenen beufiini wäärtsu fuguil.

Nii saaks olemasolewad piiritufet tagawarad äratarwitatud ja wõib uut jälle juure ajada. Paljudes wäliskitfides on beufiini segamine piiritufetega fünduslik. Tschchhoffowatfias segatafse beufiinile ifegi 20% piiritust hulta.

Meil peaks walitus sellepeale tähelepanu pöörama ja seaduse maksma panema, mis sunnib beufiinisfe piiritust hulta segama.

Rumm, whisky, sigarid ja wein...

Eähewad odawa hinnaga oksjonile.

Narwa maksuameti poolt müüakse 21. detf. maksuameti laubalaos mitmesugust konfiskeeritud ja riigi kasutusse wõetud kaupu, millest pühade-eel wahet ipalbatamamaks otjutawad wõrdlemist odawasti hinnatud wälismaa weinid ja tubafafadufed. Nii wõib omandada 3 pudelit Rumm 15 krooni eest. 3 pudelit wiskit „Fineft Schotch Whisky“ 36 fr., 3 pudelit konjaki „Hennefey“ 30 fr., 3 pudelit lõhnaweti „Florid Water“ 6 fr., peenedatud tubafat „Louis Dobbeltmann, Rotterdam“ 1 pall 80 senti, sigarid „Gode Gohrt“ 42 tütti 2 fr. 10 f., sigarette „Abdulla Imperial Preference“ 1 pall 1 fr., sigaretid „Cigarettes Japonaise“ 36 palli 20 tütti — 48 fr. 36 f., 1 pall „Louis Dobbeltmann“ tubafat — 3 fr. 54 f., lodumaa portweini 1 pudel — 60 senti, madetrat 2 pud. 1 fr. 10 f. Muust kaupadest tähtsamad — lühine raudtelgedega wanter 10 fr.,

rangid ja sedelgid 1 fr., ohjad ja sedelgid 1 fr., loof 50 f. tühjad piiritufet plekkid 4 5 senti, klaaspudelid alates ühest sentist, raudplekkid pudel 10 senti, 2 rege — 18 fr. 39 f., 2 loofa — 3 fr. 17 f., plekkid piimandu — 20 senti, 2 raudpada — 1 fr., 2 raudtoru 10 senti, juteft kott 15 f., õllekafi — 10 f. jne.

Oksjoni algus kell 10 hommikul.

„Jamaalane“ Tiff wabadufes
Prokuratuuri nõusolekul wabastati 500-kroonilise lautsjoni wastu leffwanglas tohtuotjufst ootaw B. Tiff, leba teatawasti fülidistati riigiwastaste firjutuste päraft oma ajalehes „Jamaa.“

Narwa wabadusfjalaste loterii loofimine
on 18. detfembriil kell 4 p. l. Wabadusfjalaste liidu ruumes Posti tän. nr. 73.

Lina-kalewiwabriku noortele oma kodu.

Juba pikemat aega tegutseb lalawilnawabritu rajoonis NMRÜ ofatoad, kuid senini puudusid noortel wasta-wad ruumid, kus nad oleks wõinud wabäl ajal loos kätia.

Nüüd tuli noortele selles suhtes wastu lalawilnawabritu juhatus, kes andis NMRÜ wadamisele wabritutõbliste endise fõõgifaali. Neil päewil toimus uute ruumide pidulik awamine, mida tolmestas õpetaja Riwiste (noorem). Rogu ühingu liitmespere oli kogunud selleks puhuks uude kodusse, kus neile loeti awamistalutufel ette juhatus päewakäit. Awamisel wiibisid linawabritu NMRÜ ja Kreenholmi parallelühingu esindajad.

Kalew-Linawabritu NMRÜ on aastate tegewusaja jookul tõusnud ühels elujõulifemaks noortekoondisiks Narwas, fogudes oma ümber loogu lalawei

Dr. Audowa surinud.

Nõufogude Wene teadete järele on 7. detf. Moskwas surinud dr. A. Audowa. Dr. A. Audowa oli waremalt Tartu üli-kooli õppejõuks. Nastapäewad tagasi, läts ta aga Wenesse ja sai Moskwas ühe instituti juure teenistusse. Juba Gesti pões dr. Audowa rasketufulifst fihhaigust, mis teda niilid ka hauda wiis.

Selgitufes.

Celmises lehes olnud märkust kurtummade palwe kohta korjanduse asjus täiendame sellega, et kurtummadele pole mitte keelatud korjandust toimida. Korjandus on lubatud fifeeministeeriumi poolt Narwas ja Wirumaal.

Sagedasti loeme ajalehtedest igasuguste reformide püstitamist mitmesugustel aladel. Wiimafel ajal püstitas aga keegi Wõhnia mees wist uue maailmareformi wõtsile wäljaandmises.

Räesolewa jutufangelane on poisimees, warandust ta omas ning napu tarwitats lah. Mõis siis mitte ta wahetõrjalada olenguid ja anda wälja wõtsileid, pealegi kui

wiina müüakse wõtsile wastu.

Mõni aeg tagasi, kui mees korraldas jällegi ühe pummelungi, tuli tal paraja aur all meelde, et on unustanud riwitriili. Rohe haaras mees jahipüüsti ja jõduritriil läks lahti. Korraga aga kõlas pauk ja jahipüüfifilang tabas üht topitfaaslast jurnawalt. Sõrgnes lohtuprotfifis ning fihwiilnõue. Mees wõttis omale abwofaadi kaitfjats, andes talle tafufse wõtsile.

Nii testis jee laua. Rõit oleks ju-

hommikul wiimase juurest lahtudes ei kätinud armastatu enam fuuldagi abielust, waid nõudis õõ keest „honorari“. Ja mehel tuli anda wõtsile Pole ime, kut mehel sellaste suurte kätufude tagajärjel kulufid saapad jalas läbi. Rohe lastis ta kingsepal teha wõtsile eest uued ja murefles ka lahewawatels pühadels wõtsile wastu maistkaupa kui ta wa' fitedat.

Nii testis jee laua. Rõit oleks ju-

ha korras olnud, kui mitte poleks neetud wõtsile tähtajad jõudnud kätte Euli hafata wõtsileid pifendama, mis muutus wiimaks tüütawaks ja fünntas asjata jalawaema. Et mitte rajata kallist töõaega tühiste wõtsile pifendamas käimifega, siis ostis mees tohtuhoiu mõttes omale jalgratta, mis kiirendas liitumist. Rana wõtsile pifendamisest raha üle ei jäänud, siis andis ta

ratta hinna katterf jällegi wõtsile.

Wiimafel ajal hafas aga mehele wõtsileid igast külselt laela fadama, nii et wõimatu oli kätia neid ka jalgrataga pifendamas. Mees lastis wõtsileid minna nende tuntud raba, kuni tuldi tema warandust üles firjutama. Rõitide üllatufes selgus nüüd, et mehel pole midagi wõtta — kõit on pärijate omandus.

Mehe enda arwamise järele oleks kõit olnud korras, kui wõtsileparw poleks nii wara laela tulnud, sest temal olnud lawafus eelfeiswafis pühits osta omale üliifonda, mida pole aga enam peale wõtsilete protestimine-tut olnud wõimalik faadal

ene- ja ühishunnet ja aidanud luua fõojemat kontakti kooli ja feltstõnna wahel.

Seepärast otustas Narwa õpetajate feltst korraldada eelolewal kewadel jälle koolinoorfoo üld. laulu- ja fipordipeo. Et ettewalmistust mitte wiimafele minutitele jätta, kus see wõiks wast koolitõõd segada, otustati nendega kõhe algust teha. Loõdetawasti ei tehta kooliwalitufuse poolt enam tatifust farnafse ilufa ja ühishuulise üritufes furmamisteks, pealegi kui seda fõowiwad ja pooldawad peale õpilaste enestse, ka nende wanemad ja õpetajad.

Teisipäewal fuleti arsti korraldusle Kreenholmi päewane lastefodu, kuna hoolaluste seas tuli ette 4 naffus-haigufsejuhtumit. Haigeks jäänust pões ofa grippi, ofa tergetufufifelt leet-reid. Lastefodu jääb fuletuks arwatawasti nõdalaks ajaks. Kreenholmi lastefodus oli wiimafel ajal töõlilapfi poolefaja ümber.

14. detf. kututati Brantfusmaal

Herriot walitufus faaditufetõgu üffel loosolekul. Walitufuse ettepanel, milles nõuti 15. detfembri wõlamafu tafumist Ümeerikale tingimustega, lüfati tagasi 402 häälega 187 wastu. Pärast hääletustulemuste wäljafuulutamist peaminister Herriot ja kõit teised ministrid lahtufid faalft.

Brantsuse walitus langes.

Naffushaiguste tõttu fuleti Kreenholmi lastefodu.

Meie lehe endist toimetajat ja väljaandjat

Rudolf Lepikut

mälestab „Alutaguse Teataja“ ja
O.-ü.Narva Kirjastusühisus.

Tamme ja saarepakke

ostan piiramata arwul.

F. Lutsu saeweski
Jõhvis.

Majade ja muude varanduste
edasikindlustamisel pöörake

K./s.

„EESTI“

esindaja poole Jõhvis, kus
preemiamaksudega Teile
vastu tullakse.

Rakvere tän. 7-a.

„Eesti“ on eesti meeste oma selts.

„Alutaguse Teataja“

jutulisas ilmunud jutustised
ja romaanid

on valitud, põnevad, hää
tõlked või väärtuslikud al-
gupärandid, mis igale raa-
matuliulile on tõsisiks
ehiteks.

Kes kord on hakanud meie jutulisa luge-
jaks, on ja jääb „Alut. Teataja“ alaliseks
sõbraks.

Aasta jooksul meie jutulisas ilmub rida
romane, mis võislemata odava hinnaga
saavutalavad igale romaansõbrale.

Pidage meeles:

„Alut. Teataja“ maksab koos jutulisaga kõi-
gest 45 snt. kuus. Üksiknumber 5 snt.

„Tarkus peitub kirjatähes, raha tuleb raamatust!“

Eesti Kirjanduse Seltsi perioodilised väljaanded.

Tellimised 1933. aasta peale awatud!

Biograafiline seeria

Suurmeeste elulood.

Astas 6 raamatut a 120—160 lt., piltidega. Tellimishind
7 fr. 50 f., mida võib tasuda osakaupa: 3 fr. tellimisel, 1. aprill-
il: 2 fr. 50 f., 1. juulil 1 fr. 25 f., 1. oktoobril 75 senti. Pool-
aastas 4 fr., üfifinumber 1 fr. 50 f. Ilutõites 2 fr. Ilmub senise
mitteperioodilise eluloolise seeria eestjäl, milles senini awalda-
tud järgmised elulood: Aleksander Suur, Wregilius, Michelangelo,
Washington, Beethoven, Hugo, Garibaldi, Darwin, Riwi, Pas-
teur, Edison.

See elulugu on parim ja wäärtuslikum raamat. See elulugu
võib sügawalt ja wiljalalt mõjuda lugeja edaspidisele elule. See
elulugu annab julgust mõtlemiseks, hädadega rabelemiseks ja
wõidulewitamiseks pingutusiks. See elulugu on suur õppetund elust.

Populaarteaduslik seeria

Glau teadus teine aastakäik.

Astas 12 raamatut a 80—120 lt., rohete illustratsioonidega.
Tellimishind 9 krooni, mida võib tasuda osakaupa: tellimisel 3
fr. 50 f., 1. aprillil 2 fr. 50 f., 1. juulil 2 fr., 1. oktoobril 1 fr.
Poolaastas 5 krooni, weeraaastas 2 fr. 75 f., üfifinumber 1 fr.,
ilutõites 1 fr. 50 f.

Julgustatud oma senisest lahkest wastuwõetust lugejate poolt
ja teadlikuna oma suurest rahwahariduslikest ja rahwusultuuri-
likest ülesannetest jätkab „Glau Teadus“ oma ilmumist 1933. a.
endisel kujul. Weelgi enam kui seni tahab ta tähtseda just üld-
huwitawaid ja tõeliste elulähedasi küsimusi. Weelgi enam tahab
ta anda ka praktilisi nõuandeid. Ja weelgi enam püüab ta oma
aineid walgustada just eesti seisukohast ja tarwitada eesti oma
teadlaste taastööd.

Mida sisaldawad
uue aastakäigu numbrid?

Kirjanduslik kuutiri

Eesti kirjandus XXVII aastakäik.

Ilmub endiselt 12 numbrit aastas. Hind 5 fr., poolaastas 2 fr.
50 f., weeraaastas 1 fr. 25 f., üfifinumber 5 f.

„Eesti Kirjandus“ toob artikleid kirjanduse, keele, rah-
waluule ajaloo, rahwateaduse, ühiskonnateaduse, kultuuriküsi-
muse, filosoofia ja kunsti alalt ning arwustusi ja ülewateid ilmu-
nud kirjanduse kohta, nii et aasta jooksul oleksid tähtseldud wõimali-
kult kõik ilmunud raamatud.

Raasandena ilmub „Eesti raamatute üldnimestik“, mis
sisaldab täieliku bibliograafilise ülewate Eesti ilmunud raama-
tust.

Kõige lihtsam on tellida sisse makstes tellimishind Eesti Kir-
janduse Seltsi posti jooksu arwele nr. 20—36 ja kirjutades
tellimine sisse maksetaardi lõigendile.

Tellimisi wõtawad vastu ka kõik postkontorid, raamatukaup-
lused, seltsi usaldusmehed ja Eesti Kirjanduse Selts, Tartu, Suur-
turg 12, telefon 601.

Tellijad, kes omad aastatellimised ära saatnud 18. det-
sembrini, saawad preemiaks raamatuid kahesordses ja 31.
detsembrini ühesordses tellimise summas. Nõudke raamatute
niimestikke.

„Alutaguse Teataja“
müüvad Jõhvis:

N Maslov
Hindperi kpl. Narva mnl.
Aitjeni kiosk turupl.
„Wikerkaar“.
Valleri kiosk turupl.

K.-Järwel

müüwad kõik suuremad
kauplused

„Alutaguse Teataja“
üksiknumbreid.

LAULULEHTI

JA

NIMEKAARTE

saate Jõhwist „Alu-
taguse Teataja“ talit.
tellides kõige odawa-
mini.

„Alutaguse Teataja“

tellimisi
wõtawastu Toilas
hrra Joh. Seestrandt,
„A Gabriel ja
Toila postkontor.“

Üksikud numbrid müügil Tarwitajate ühingu.

Müürikuulutusi
Peopileteid

ja

Tschekiraamatuid

mailsekalt ja ruttu valmistab

O.-ü.

„Narva Kirjastusühisuse“

trükikoda

Narva, Salme tän. 5. Telefon 34

Esitus

Jõhvis, Rakvere tän. 7-a.

Kes leiab karu

eramaadel, teatagu sellest
Tallinna Jahimeeste Seltsile,
Tallinna, Pikk t. 42. Leidjale
hea, vähemalt 100 kr. vae-
vatasu, millist tasuvad jahist
osavõtjad.

Plekkwitsu

paberi-pallide ümbert müüb

O.ü. „Narva Kirjastusühisus“.

trükikoda. Salme t. 5. Telef. 34

Soowitakse head

puuwilja aeda

rendile saada. Teat. lit. „Rohe“ all.